

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Istorie și Filosofie

Str. M. Kogălniceanu nr. 1

Cluj-Napoca, 400084

Tel.: 0264 405 300 int.5275

Fax: 0264 405 326

hiphi@ubbcluj.ro

hiphi.ubbcluj.ro

**UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII DE
SECURITATE**

*Universitatea din Viena și
formarea elitei intelectuale românești
(1919-1938)*

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:

C. Ș. I. dr. NASTASĂ-KOVACS LUCIAN

Student-doctorand:

RĂUȚ-BĂBUȚĂ HORIA MIHAI

CUPRINS

Lista ilustrațiilor	5
Lista tabelelor	6
Introducere.....	7
I. Universitate și elite în spațiul românesc.....	11
I. 1. Specificitățile spațiului universitar românesc.....	12
I.2. Universitatea românească și retorica schimbării	23
I.3. Traectoria elitelor – substraturile peregrinării academice	25
II. Instituțiile de învățământ superior din străinătate și formarea elitelor intelectuale în România interbelică.....	44
II.1. Peregrinatio academica și medierea culturală	46
II. 2. De la Bildung la transfer cultural.	52
II. 3. Universitatea din Viena: instituție centrală a modernității academice central- europene.....	56
II. 4. Universitatea din Viena ca centru de formare pentru intelectualii români	60
II. 5. Aspecte de diplomatie culturală – activitatea legației României la Viena în plan cultural; circulația elitelor românești și rolul lor cultural-diplomatic la Viena; conferințe, manifestări culturale	70
III. Experiența universitară a studenților români la Viena	78
III. 1. Domeniile de interes pentru studenții români aflați la studii la Universitatea din Viena.....	83
III. 2. Aspecte ale vieții studențești a românilor înscriși la studii în Viena	91
III. 3. Portrete de studenți români în mediul universitar vienez. Informații inedite	105
III. 3. 1. Alice Scarlates: mobilitate intelectuală, instituții academice și rețele culturale în Viena modernității târzii	105
III. 3. 2. Lucian Blaga (1895-1961) – student la Viena	110

III. 3. 3. Sender L. Safran (Alexandru Șafran, 1910-2006). Formarea vieneză și constituirea unui profil intelectual în contextul Europei Centrale interbelice	116
III. 3. 4. Olga Grozăvescu: de la studiile universitare vieneze la traducerea volumului Caruso (1966).....	121
III. 3. 5. Tiberiu Marcu: o teză respinsă la Universitatea din Viena (1930)	125
III. 3. 6. Cazurile Emilia Lescovar și Arthur Stubbe: Itinerarii academice românești în Viena anilor 1943-1944.....	136
III. 3. 7. Lucian Blaga – conferențiar la Viena 1941.....	145
Concluzii.....	162
Bibliografie.....	166
Arhivă	166
Legislație.....	167
Literatură de specialitate	167
Volume	167
Articole de specialitate și capitole din volume.....	174
Presă.....	183
Bibliografie online	183
Anexe	185

Cuvinte-cheie

Universitatea din Viena, România, elite intelectuale, perioada interbelică, peregrinatio academica, Bildung, studenți români în străinătate, diplomatie culturală, Viena interbelică, microistorie.

Lucrarea de față propune analiza în profunzime a rolului Universității din Viena în formarea elitelor intelectuale românești în perioada interbelică (1918-1938), printr-un demers care corelează analiza instituțională cu perspectiva socială și cu instrumentele prosopografiei și microistoriei. Punctul de plecare al cercetării îl constituie ipoteza conform căreia migrația academică – consacrată în istoriografie sub denumirea de *peregrinatio*

academica – nu poate fi interpretată exclusiv ca o opțiune individuală generată de limitele sistemului universitar românesc, ci trebuie înțeleasă ca fiind un fenomen structural, cu implicații de durată asupra modernizării culturale, științifice și instituționale a României moderne. În această logică, Universitatea din Viena este examinată nu doar ca o instituție de învățământ superior de prestigiu, ci ca un veritabil nod al modernității academice central-europene, un spațiu de acumulare a capitalului simbolic, de transfer al cunoașterii și de intermediere diplomatică, cu efecte tangibile asupra configurării și legitimării elitelor românești. Contextul istoric al acestei dinamici este esențial. România a intrat relativ târziu în modernitatea națională, iar instituționalizarea învățământului superior prin fondarea universităților de la Iași și București în 1864 nu a eliminat vulnerabilitățile structurale ale sistemului. Deficitul de cadre didactice specializate, infrastructura insuficientă, lipsa unor tradiții academice consolidate și numărul redus al studenților potențiali au creat un cadru în care formarea externă a devenit aproape indispensabilă. După 1918, odată cu extinderea teritorială și integrarea unor provincii cu tradiții universitare distincte, sistemul românesc a cunoscut un proces de articulare instituțională mai coerent, însă dezechilibrele au persistat. În acest context, orientarea tinerilor români către centrele universitare occidentale, între care Viena a ocupat un loc privilegiat, a continuat să reprezinte atât o strategie de perfecționare profesională, cât și o modalitate de dobândire a prestigiului și legitimității academice într-un cadru european competitiv.

Cercetarea se sprijină pe un ansamblu substanțial de surse primare, provenind din arhivele Universității din Viena - dosare din fondurile decanatelor facultăților de medicină și filosofie, dosare individuale de doctorat (*Rigorosenakten*), registre matricole – , din fondurile Ministerului Instrucțiunii Publice și ale universităților din București, Iași, Cluj și Cernăuți păstrate în Arhivele Naționale ale României, precum și din documentația diplomatică româno-austriacă conservată în *Österreichisches Staatsarchiv*. Coroborarea acestor surse permite nu doar reconstituirea traiectoriilor academice individuale, ci și înțelegerea mecanismelor instituționale și politice care au susținut sau au limitat mobilitatea. Analiza metodologică îmbină examinarea universităților ca arene de negociere a prestigiului și a legitimității, interpretarea mobilității academice ca strategie de ascensiune socială într-un context marcat de dinamici etnice, confesionale și politice, precum și o abordare prosopografică menită să identifice tipare recurente și diferențe semnificative între diverse categorii de studenți.

În plan structural, lucrarea urmărește o progresie de la contextualizarea cadrului românesc la analiza detaliată a experienței vieneze. În prima etapă este discutată formarea elitelor în spațiul românesc al epocii, cu accent pe vulnerabilitățile instituționale ale universităților autohtone și pe tensiunile generate de extinderea statului după anul 1918. Particularitățile Transilvaniei și Bucovinei, marcate de moșteniri instituționale diferite și de raporturi etnice complexe sunt integrate într-o analiză care evidențiază modul în care mobilitatea academică a funcționat ca răspuns structural la nevoile unei societăți în plin proces de consolidare administrativă și culturală. În continuare, perspectiva se extinde într-un cadru transnațional, plasând Universitatea din Viena în centrul unei rețele academice europene și examinând rolul său ca laborator de transfer intelectual și instrument al diplomației culturale românești până la ruptura produsă de Anschluss în 1938. Prestigiul vienez, susținut de rigoarea curriculară, de resursele bibliografice considerabile și de cosmopolitanismul mediului urban, a oferit studenților români un cadru flexibil de formare, adaptabil strategiilor individuale și diverselor specializări.

Analiza experienței concrete a studenților români la Viena constituie nucleul interpretativ al cercetării. Domeniile de studiu frecventate sunt examinate atât din perspectiva cererii interne de specializare, cât și a ofertei academice vieneze. Sunt investigate aspecte ale formelor de asociere studentască, rețelele de solidaritate și sprijin, precum și mecanismele birocratice ale validării academice, de la susținerea tezelor la recunoașterea titlurilor în România. Studiile de caz reconstituite pe baza dosarelor individuale evidențiază diversitatea experiențelor: succese remarcabile, cariere accelerate prin capitalul simbolic acumulat la Viena, dar și dificultăți administrative, respingeri sau discontinuități generate de constrângeri politice ori financiare. Această perspectivă microistorică permite nuanțarea imaginii mobilității academice, evidențiind ambivalența ei și evitând o interpretare exclusiv triumfalistă.

Rezultatele cercetării confirmă că universitatea trebuie înțeleasă nu doar ca instituție de transmitere a cunoașterii, ci ca un mecanism de producere și certificare a capitalului simbolic, esențial pentru integrarea în structurile statale și culturale ale României interbelice. Formarea vieneză a facilitat internalizarea unor practici științifice, norme profesionale și etici ale muncii asociate modernității occidentale, convertibile ulterior în autoritate instituțională în spațiul românesc. Acest transfer nu a fost însă unul mecanic, ci a presupus procese de adaptare și traducere culturală, prin care modele academice universale au fost integrate într-un context perceput adesea ca periferic. Modernizarea românească apare,

astfel, ca un proces dependent de modele externe, în care Viena a reprezentat un nod prestigios, dar integrat într-o rețea europeană mai amplă de circulație a ideilor și a specialiștilor.

Deși delimitarea cronologică și focalizarea asupra unui singur centru universitar impun prudență în generalizare, analiza oferă un cadru interpretativ solid pentru înțelegerea relației dintre mobilitatea academică, formarea elitelor și dinamica modernității românești. Prin articularea nivelului instituțional cu cel individual și prin integrarea dimensiunii diplomatice în analiza educațională, lucrarea de față contribuie la reevaluarea rolului fenomenului de *peregrinatio academica*, ca mecanism esențial de negociere între aspirația universalistă a *Bildung*-ului și realitățile construcției statale și culturale din România interbelică.

Bibliografie

Arhivă

Archiv der Universität Wien: Dekanat der Medizinischen Fakultät, Dos. Gesch.-Z.70, 1943/44; fond Senat, S 304, Inv. 1089, dos. 2; Philosophische Fakultät-Dekanat, dos. GV 18/PH. S. 68.18, Lucian Blaga – Gastvortrag, 1939/1941; Philosophische Fakultät, dos. Phil. Rig. Akt Nr. 4878; Philosophische Fakultät, dos. Philosophischer Rigorosenakt Olga Grozăvescu, PN. 10007; dos. Rigorosenakt Sender L. Safran, Inv. 11802/7; Rumänische Studenten- und Akademiker-Vereinigung, dos. Z1133 din 1923/24.

Arhivele Naționale ale României, Serviciul Municipiului București, Ministerul Instrucțiunii Publice: dos. 280/1918; 411/1919; 439/1919; 443/1920; 451/1921; 443/1922; 447/1922; 460/1922; 482/1925; 562/1925; 427/1926; 466/1927; 522/1927; 581/1927; 478/1928; 485/1928; 522/1928; 524/1928; 576/1928; 551/1929; 557/1929; 468/1930; 517/1930; 485/1931; 510/1931; 511/1931; 527/1931; 466/1932; 484/1932; 530/1932; 556/1933; 582/1933; 586/1933; 535/1935; 561/1935; 562/1935; 912/1939; 1014/1940; 1267/1942.

Arhivele Naționale ale României, Direcția Județeană Cluj: Facultatea de litere, dos. 532/1941; Facultatea de litere-Corespondență, dos. 500/1942.

Arhivele Naționale ale României, Direcția Județeană Iași, Universitatea „Al.I. Cuza”. Rectorat, dos. 2281/1943.

Österreichisches Staatsarchiv: Archiv der Republik, Bundeskanzleramt, Auswärtige Angelegenheiten, dos. Rumänien 20/1; Archiv der Republik, Bundeskanzleramt, Abteilung Auswärtige Angelegenheiten, Zl. 25.340-13/30; S.Z. 2258/3 (1929/30); fond Bundeskanzleramt, dosar nr. 25.340-13/30; fond Bundeskanzleramt, dosar Zl. 36.950-13/1936.

Legislație

„1872-ik évi XIX. törvényczikk. A kolozsvári magyar királyi tudományegyetem felállításáról és ideiglenes szervezéséről”, în vol. *Képviselőházi irományok 1872*, I, doc. nr. 95, p. 395-396.

Monitorul Oficial, nr. 126, 23 septembrie 1919.

Monitorul Oficial, nr. 105 din 13 august 1921.

Monitorul Oficial, nr. 96, 22 aprilie 1932.

Monitorul Oficial, nr. 257, 4 noiembrie 1938.

Monitorul Oficial, nr. 257, 2 noiembrie 1940.

Monitorul Oficial, nr. 118, 23 mai 1942.

Monitorul Oficial, nr. 265, 19 noiembrie 1945.

Literatură de specialitate

Volume

***, „La Coopération intellectuelle”, *Revue de l'Institut International de Coopération Intellectuelle de la Société des Nations*, Paris, 1929.

***, *Analele Academiei Române*, seria II, tom XXXII, București, 1909-1910.

***, *Anuarul Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj*, 1938-1939.

***, *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950*, vol. III, Viena, 1965.

***, *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950*, vol. VII, Viena, 1978.

***, *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950*, vol. XI, Viena, 1999.

ALKER, Hugo, *Die Universitätsbibliothek Wien: Geschichte, Organisation, Benützung*, Viena, Edit. Universitätsbibliothek, 1953.

ALMER, Sabina Helga, *Die Rolle der siebenbürgischen Studenten an der Karl-Franzens-Universität in Graz (1848-1918)*, Diplomarbeit, Graz, im Mai 1992.

ANDERSON, Harriet, *Utopian feminism. Women's movements in fin-de-siècle Vienna*, New Haven, Edit. Yale University Press, 1992.

ANDERSON, R. D., *European Universities from the Enlightenment to 1914*, Oxford, Oxford University Press, 2004.

ANIȚEI, Mihai (coord.), *Dicționar de psihologie*, București, Edit. Univers Enciclopedic, 1997.

BĂDĂRĂU, Gabriel, *Academia Mihăileană (1835-1848). Menirea patriotică a unei instituții de învățământ*, Iași, Edit. Junimea, 1987.

BĂLU, Ion, *Viața lui Lucian Blaga*, vol. I, București, Editura Libra, 1995.

IDEM, *Viața lui Lucian Blaga*, vol. II, Editura Libra, București, 1999.

BEJAN, Cristina A., *Intellectuals and Fascism in Interwar Romania: The Criterion Association*, Cham, Edit. Palgrave Macmillan, 2019.

BERCIU-DRĂGHICESCU, Adina, BOZGAN, Ovidiu, *O istorie a Universității din București: 1864-2004*, București, Edit. Universității București, 2004.

BIBERI, Ion, *Tudor Vianu*, București, Edit. Pentru Literatură, 1966.

BLAGA, Lucian, *Trilogia culturii*, București, Edit. Humanitas, 2011

BOIA, Lucian, *Occidentul. O interpretare istorică*, București, Edit. Humanitas, 2000.

IDEM, *România, țară de frontieră a Europei*, București, Edit. Humanitas, 2001.

BOURDIEU Pierre, *Homo Academicus*, traducere de Peter Collier, Edit. Stanford University Press, 1988.

IDEM, *Esquisse d'une théorie de la pratique*, Geneva, Edit. Droz, 1972.

IDEM, *La noblesse d'État. Grandes écoles et esprit de corps*, Paris, Edit. Les Éditions de Minuit, 1989.

BOYER, John W., *Culture and Political Crisis in Vienna. Christian Socialism in Power, 1897-1918*, Chicago, Edit. University of Chicago Press, 1995.

BOZGAN, Ovidiu, *Universitatea București. Scurt istoric*, București, Edit. Universității București, 1994.

BROKMANN-NOOREN, Christa, *Bildung für Mädchen. Das pädagogische Denken Fénelons und seine Wirkungsgeschichte*, Weinheim-Basel, Edit. Beltz, 1994.

BULEI, Ion, *O istorie a românilor*, București, Edit. Meronia, 2007.

CAMARIANO-CIORAN, Ariadna, *Academiile domnești din București și Iași*, București, Edit. Academiei, 1971.

CIUCĂ, Marcel-Dumitru (coord.), *Mihai Eminescu în documente de arhivă. Catalog*, București, Arhivele Naționale ale României, 2001.

CRAINIC, Nichifor, *Zile albe, zile negre. Memorii*, vol. I, București, Casa Editorială „Gândirea”, 1991.

CRISTOCEA, Spiridon, *Argeș. Dicționar de istorici*, Editura S. C Tiparg S. A., Pitești, 2003.

CROICU, Marieta, CROICU, Petre (eds.) *Scrisori către Ioan Bianu, IV*, București, Edit. Minerva, 1978.

CUMMINGS, Milton C., Jr., *Cultural Diplomacy and the United States Government: A Survey*, Washington, D.C., Edit. Center for Arts and Culture, 2003.

CZECH, Herwig, *The Vienna Faculty of Medicine 1938 to 1945*, Viena, Edit. Josephinum, 2018.

DALY, Lowrie John, S.J., *The medieval university, 1200-1400*, New York, Sheed & Ward, 1961.

DE REYNOLD, G., „Les organisations internationales d'étudiants”, în *La Coopération intellectuelle, Revue de l'Institut International de Coopération Intellectuelle de la Société des Nations*, Paris, 1929.

DUȚU, Mircea (coord.), *Dicționarul juriștilor români*, București, Editura Universul Juridic, 2011.

EISLER, Rudolf, *Philosophen-Lexikon*, vol. II, Berlin, 1912-1914.

ERIKSON, Erik H., *Identity: Youth and Crisis*, New York, W. W. Norton, 1968.

FREUD, Sigmund, *Vorlesungen zur Einführung in die Psychoanalyse*, [1916-1917] Leipzig și Viena, Edit. Heller, 1917.

GAAL, György, *Egyetem a Farkas utcában. A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem előzményei, korszakai és vonzatai*, Cluj-Napoca, Edit. Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, 2002.

GALL, Franz, *Alma Mater Rudolphina (1365-1965) Die Wiener Universität und Ihre Studenten*, Wien, Edit. Austria Press, 1965.

GAUGUSCH, Georg, *Wer einmal war. Das jüdische Großbürgertum Wiens 1800-1938. L-R*, Amalthea, Wien, 2016.

GHIBU, Onisifor, *Pe baricadele vieții. Anii mei de învățătură*, volum editat de Nadia Nicolescu, Cluj, Edit. Dacia, 1981.

GLODARIU, Eugenia, *Asociațiile culturale ale tineretului studios român din Monarhia Habsburgică 1860-1918*, Cluj, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, 1998.

GOLOPENȚIA, Anton, *Rapsodia epistolară: scrisori primite și trimise de Anton Golopenția (1923-1950)*, vol. III, ediție îngrijită de Sanda Golopenția, București, Edit. Enciclopedică, 2012.

GRĂMADĂ, Ion, *Societatea Academică Socială Literară „România Jună” din Viena (1871-1911)*, Arad, Edit. Societății România Jună, 1912.

GRIGORIU, Elena, *Istoricul Academiei Domnești de la Sf. Sava (Contribuții documentare)*, București, Edit. Didactică și Pedagogică, 1978.

GUSTI, Dimitrie, *Sociologia militans: Introducere în sociologia politică*, București, Edit. Institutului Social Român, 1934.

HARNESK, Paul (ed.), *Vem är Vem? Götaland utom Skåne, Halland, Blekinge*, Stockholm, Bokförlaget Vem är vem AB, 1965.

- HITCHINS, Keith, *România 1866-1947*, București, Edit. Humanitas, 2013.
- HUNT, Janin, *The university in medieval life, 1179-1499*, London, Edit. McFarland, 2008.
- IACOB, Gheorghe, PLATON, Alexandru-Florin (coord.), *Istoria Universității din Iași*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010.
- IANCU, Carol, *Alexandru Șafran și Șoahul neterminat în România*, București, Edit. Hasefer, 2010.
- IDEM, *Alexandru Șafran. O viață, o luptă, o rază de lumină*, București, Edit. Hasefer, 2008.
- IONCIOAIA, Florea, RADOS, Leonidas, *Fragmente de pe un câmp de luptă. Studii în istoria universității*, Iași, Edit. Universității „Al.I. Cuza”, 2018.
- JUDSON, Pieter M., *The Habsburg Empire. A New History*, Edit. Harvard University Press, Cambridge, 2016.
- KARÁDY, Viktor, NAGY, Péter Tibor, *Iskolázás, értelmiség és tudomány a 19-20. századi Magyarországon*, seria Szociológiai dolgozatok vol. 5., Budapesta, Edit. A Wesley Egyház- és Vallásszociológia Kutatóközpont, 2012.
- KARÁDY, Victor, NASTASĂ, Lucian, *The University of Kolozsvár/Cluj and the students of the Medical Faculty (1872-1918)*, Budapest-Cluj, CEU-CRDE, 2004.
- KETTERER, Anita, *François Fénelon und die Mädchenbildung im 18. Jahrhundert*, Frankfurt am Main, Edit. Peter Lang, 1991.
- KEY, Pierre V. R., ZIRATO, Bruno, *Caruso*, (Traducere de Aurel Bugariu, prof. dr. Olga Grozăvescu și Victor Mihuț), București, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, 1966.
- LASCĂR, C., BIBIRI, I., *Colecțiunea legilor, regulamentelor, programelor și diferitelor deciziuni și dispozițiuni generale ale acestui departament, 1864-1901*, Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, Imprimeria Statului, 1901.
- LIVEZEANU, Irina, *Cultural Politics in Greater Romania: Regionalism, Nation Building and Ethnic Struggle. 1918–1930*, Ithaca & London, Edit. Cornell University Press, 1995.
- IDEM, *Cultură și naționalism în România Mare 1918-1930*, București, Humanitas, 1998.
- LUTHANS, Fred, YOUSSEF, Carolyn M., AVOLIO, Bruce J., *Psychological Capital: Developing the Human Competitive Edge*, Oxford, Edit. Oxford University Press, 2007.

- MALCOLM, Noel, *George Enescu: His Life and Music*, London, Edit. Toccata Press, 1990.
- MASTEN, Ann S., *Ordinary Magic: Resilience in Development*, New York, Edit. Guilford Press, 2001.
- MÉSZÁROS, Andor, SZÖGI, László și VARGA Júlia, *Magyarországi diákok a Habsburg Birodalom kisebb egyetemein és akadémiáin 1789-1919*, Budapesta, Edit. Arhiva Universității Eötvös Loránd, 2014.
- MOISIL, Viorica, *Un om ca oricare altul*, București, Edit. Albatros, 1979.
- MUNTEANU, Basil, *Correspondențe*, Paris, Edit. Ethos, 1979.
- NASTASĂ, Lucian, *Antisemitismul universitar în România (1919-1939). Mărturii documentare*, cu un Cuvânt înainte de Carol Iancu, Cluj, Edit. ISPMN/Kriterion, 2011.
- IDEM, *Itinerarii spre lumea savanta. Tineri din spațiul românesc la studii în străinătate (1864-1944)*, Cluj, Edit. Limes, 2006.
- IDEM, *Pogromul itinerant sau decembrie antisemit – Oradea, 1927*, București, Edit. Curtea Veche, 2014.
- IDEM, *Studenți români la École Pratique des Hautes Études (Section des Sciences Historiques et Philologiques), 1868-1948*, Cluj, Edit. Școala Ardeleană/Eikon, 2016.
- NASTASĂ-MATEI, Irina, *Educație, politică și propagandă. Studenți români în Germania nazistă*, București/Cluj, Edit. Școala Ardeleană/Eikon, 2016.
- NUBERT, Roxana, *Oscar Walter Cisek als Mittler zwischen deutscher und rumänischer Kultur*, Regensburg, S. Roderer Verlag, 1994.
- NYE, Joseph S. Jr., *Soft Power: The Means to Success in World Politics*, New York, Edit. Public Affairs, 2004.
- OPRESCU, C., *Istoria astronomiei în România*, București, Editura Academiei, 1981.
- ORNEA, Zigu, *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească*, București, Edit. Fundației Culturale Române, 1995.
- IDEM, *Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea*, București, Editura Eminescu, 1980.
- ORY, Pascal, *L'histoire culturelle*, Paris, Edit. Presses Universitaires de France, 2004.

PATYI, Gábor, *Magyarországi diákok bécsi egyetemeken és főiskolákon 1890-1918*, Budapest, Edit. Arhiva Universității Eötvös Loránd, 2004.

PÂRVAN, Vasile, *Datoria vieții noastre*, Aninoasa, Edit. RAM, 1927.

PETREU, Marta, *Diavolul și ucenicul său: Nae Ionescu - Mihail Sebastian*, Iași, Edit. Polirom, 2009.

PLATON, Gh., CRISTIAN, V. (ed.), *Istoria Universității din Iași*, Iași, Edit. Junimea, 1985.

PLATON, Gh., *Istoria modernă a României*, vol. I, București, Edit. Didactică și Pedagogică, București, 1985.

POPESCU-SPINENI, Marin, *Instituții de înaltă cultură. Învățământul superior*, Vălenii de Munte, Datina Românească, 1932.

POPESCU-TEIUȘAN, Ilie, *Contribuții la problema legislației școlare românești. Legea instrucției publice din 1864*, București, Edit. Didactică și Pedagogică, 1963.

PROKOPOWITSCH, Erich, *Gründung, Entwicklung und Ende der Franz-Josephs-Universität in Czernowitz (Bukowina Buchenland)*, Clausthal-Zellerfeld, Pieper Verlag, 1955.

PUȘCARIU, Sextil, *Călare pe două veacuri. Amintiri din tinerețe (1895-1906)*, București, Editura pentru Literatură, 1968.

PUȘCAȘ, Vasile, *Universitate, societate, modernizare. Organizarea și activitatea științifică a Universității din Cluj, 1919-1940*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, Edit. Eikon, 2003.

RAMPLEY, Matthew, *The Vienna School of Art History. Empire and the Politics of Scholarship, 1847-1918*, Pennsylvania, Edit. Penn State University Press, 2013.

RĂDULESCU-MOTRU, Constantin, *Cutura română și politicianismul*, București, Librăria Socec&Co., 1904.

IDEM, *Personalismul energetic*, București, Edit. Casei Școalelor, 1927.

RINGER, Fritz K., *The Decline of the German Mandarins. The German Academic Community, 1890-1933*, Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press, 1969

ROSTÁS, Zoltán, *Monografia ca utopie. Interviuuri cu H. H. Stahl*, București, Edit. Paideia, 2000.

SCHMIDT-DENGLER, Wendelin, *Bruchlinien. Vorlesungen zur österreichischen Literatur 1918-1938*, Viena, Edit. Böhlau Verlag, 1995.

SCHORSKE, Carl E., *Fin-de-siecle Vienna Politics and Culture*, New York, Edit. Vintage Books (Random House), 1981.

SNYDER, C. R., *The Psychology of Hope: You Can Get There from Here*, New York, Edit. Free Press, 2000.

ȘTEFĂNESCU-GOANGĂ, Florian, *Cetatea universitară. Texte și evocări*, Antologie de texte îngrijită de Mircea Popa și Viorica Sâncrăian, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2001.

IDEM, *Lege pentru completarea unor dispoziții din Legea învățământului universitar*, Cluj, Tipografia Cartea Românească, 1937.

THER, Philipp, *Center Stage: Operatic Culture and Nation Building in Nineteenth-Century Central Europe*, West Lafayette, Edit. Purdue University Press, 2014.

TURCU, I. Constantin, *Lucian Blaga sau Fascinația Diplomației*, București, Editura Enciclopedică, 1995.

VAIDA-VOEVOD, Alexandru, *Memorii*, I, ed. Al. Șerban, Cluj, Edit. Dacia, 1994.

VAN GENNEP, Arnold, *Les rites de passage*, Paris, Edit. Émile Nourry, 1909.

VĂTĂȘESCU, Jean A., *Réorganisation, créations, activité de l'Université Ferdinand Ier réfugiée de Cluj*, Sibiu, Tipografia „Cartea Românească din Cluj”, 1943.

VĂTĂȘIANU, Virgil, *Studii de istoria artei românești*, București, Editura Academiei, 1969.

VIANU, Tudor, *Literatura universală în amfiteatru*, ed. Vlad Alexandrescu, Ruxandra Câmpănu, București, Edit. Muzeul Literaturii Române, 2025.

VON MEYRSWALDEN, Rochus Kralik, *Ein Kuss von Franz Liszt: Mathilde Kralik von Meyrswalden*, Hamburg, Edit. Fehmland Verlag, 2022.

VULCĂNESCU, Mircea, *Dimensiunea românească a existenței*, București, Edit. Fundația Culturală Română, 1991.

WIESNER, Karl-Heinz, *Pädagogische Ideen der Aufklärung*, München, Edit. Oldenbourg, 2002.

WOLF, Eva Querida, *Das Stufenmodell der psychosozialen Entwicklung nach Erik H. Erikson. Wachstum und Krisen der gesunden Persönlichkeit*, München, Edit. GRIN Verlag, 2022.

Articole de specialitate și capitole din volume

ANGELESCU, Nicolae, „Theodor Burghela (1905–1977)”, în *Chirurgia*, 101, nr. 3, mai-iunie 2006, p. 221-222.

ARDELEANU, Constantin, „Romania and the International Sanitary Conferences of the Late Nineteenth and Early Twentieth Centuries”, în *Revue des Études Sud-Est Européennes*, nr. 52, 2024, p. 237-251.

BAGHIU, Ștefan, „Translations of Novels in the Romanian Culture during the Interwar Period and WWII (1918-1944): A Quantitative Perspective”, în *Metacritic Journal for Comparative Studies and Theory*, 7, nr. 2/2021, p. 34-41.

BALTĂ, Nicolae, „Memories of the First President of the Academy of Medical Sciences – Professor Aurel Moga,” în *Clujul Medical, Medicine and Pharmacy Reports* 86, nr. 3, 2013, p. 286-289.

BANDURA, Albert, „Self-Efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change”, în *Psychological Review*, 84, 2/1977, p. 191-215.

BARBU, Filaret, „Tenorul Traian Grosavescu”, în *Luceafărul*, anul I, nr. 9, septembrie 1935, p. 406-423.

BĂLĂICAN, Delia; POPA, Oana Paula, „Emil Racoviță și Grigore Antipa – file din corespondența celor doi prieteni făuritori de instituții”, în *Revista Bibliotecii Academiei Române*, An 3, Nr. 2, iulie-decembrie 2018, p. 115-144.

BĂRBULESCU, Ana, CIUCU, Cristina, „Les études juives en Roumanie”, în *Yod*, nr. 14, 2009, p. 341-357.

BEDREAG, C.G., „Quelques aspects de «Junimea de Iassy». 1863-1872-1885”, în vol. *Omagiu lui Ion I. Nistor, 1912-1937*, Cernăuți, Tip. „Glasul Bucovinei“, 1937, p. 121-155.

BERINDEI, Dan, „Paris et Vienne, centres de formation des cadres intellectuels roumaines aux XIX-ème siècle”, în *Études danubiennes*, revue publiée par le Groupe d'études de la monarchie des Habsbourg de l'Institut des hautes études européennes de Strasbourg V, 1989, no.2, p.72-82.

BLAGA, Lucian, *Cunoașterea luciferică*, în *Gândirea*, Anul XII, nr. 7-9, 1932, p. 257-271.

BOIA, Lucian, „Sur la diffusion de la culture européenne en Roumanie (XIXe siècle et début du XXe siècle)”, în *Analele Universității București*, istorie, 1985, p. 51-69.

BOTOȘINEANU, Cătălin, „Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Iași. Recrutarea corpului profesoral în primul deceniu”, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, s.n., Istorie, LX, 2014, p. 557-592.

BOURDIEU, Pierre, „The Forms of Capital”, în John G. Richardson (ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, Westport, Edit. Greenwood, 1986, p. 241-258.

BRAND, H. H., „Promotionen und Bildungsbürgertum im 19. Jahrhundert”, în Rainer Cristoph Schwinges (ed.), *Examen, Titel, Promotionen: akademisches und staatliches Qualifikationswesen vom 13. bis zum 21. Jahrhundert*, Basel, Edit. Schwabe, 2007, p. 625-706.

BRUMARU, Corina, „Lucian Blaga – Activitatea diplomatică 1926-1939”, în *Caiete de Antropologie Istorică*, nr. 31, 2017, p. 212-222.

BURȚA-CERNAT, Bianca, „Itinerariu spiritual. Cum se autoconstruiește un ‘șef’ de generație”, *Revista de Istorie și Teorie Literară*, nr. 1-4, 2017, p. 225-253.

BURUIANĂ, Ovidiu, „Dimitrie Gusti și reprezentările lui asupra Germaniei. O abordare biografică și intelectuală”, în *Revista română de istorie a secolului XX*, nr. 2/2024, p. 43-71.

BUTOI, Ionuț, „Viața cotidiană a unei bursiere la Paris. Atitudini, percepții, practici”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XXIV, nr. 3-4, București, 2013, p. 265-281.

CÂRBUNARU, Florentina, „Studenți români la Școala Română de la Roma în perioada interbelică”, în *Anuarul Institutului de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca*, Cluj-Napoca, 2013, p. 127-141.

CHIRIAC, Aurel, „Virgil Vătășianu – promotorul metodei și metodică cercetării în istoria artei românești,” în Marius Porumb și Aurel Chiriac (eds.), *Sub zodia Vătășianu. Studii de istoria artei*, Edit. Nereamia Napocae, Cluj-Napoca, 2002, p. 17-20.

CRĂCIUN Ștefan, „Nicolae B. Cantacuzino – primul trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României la Berna (1911-1912)”, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, s.n., Istorie, LXVII, 2021, p. 355-364.

CRĂCIUN, Corneliu, *Societatea Academică Social-Literară „România Jună” din Viena (1871-1916). Forme de desfășurare a activității*, în „Crisia”, XXIII, 1993, p. 203-214.

DEAK, John, „Dismantling Empire: Ignaz Seipel and Austria’s Financial Crisis, 1922-1925”, în Peter Berger, Günter Bischof, Fritz Plasser (Eds.), *From Empire to Republic: Post-World War I Austria*, Innsbruck, Innsbruck University Press, 2010, p. 123-141.

DUDA, Gabriela, „Actualitatea stilisticii lui Tudor Vianu”, în *Revista de Istorie și Teorie Literară*, an XLV, nr. 3-4, Academia Română, Institutul de istorie și teorie literară „G. Călinescu”, 1997, p. 203-210.

DUMITRAȘCU, D. L., „The centennial of the medical journal *Clujul Medical*”, *Medicine and Pharmacy Reports*, 94, 2021, p. 5-6.

DUNGACIU, Dan, „«Mesianismul pozitiv» al sociologiei românești. Virgil Bărbat și Extensiunea Universitară”, în *Revista Română de Sociologie*, VII, nr. 3-4, 1996, p. 263-284.

ERNST, Edzard, „A Leading Medical School Seriously Damaged: Vienna 1938”, *Annals of Internal Medicine*, 122/10, 1995, p. 789-792.

FILIP, Florin Gheorghe, „Constantin I. Karadja in the Collections of the Romanian Academy Library”, în *BiblioScientia*, nr. 5, 2011, p. 5-16.

GANĂ, George, „Tudor Vianu în două călătorii”, în *Revista de Istorie și Teorie Literară*, an XLV, nr. 3-4, Academia Română, Institutul de istorie și teorie literară „G. Călinescu”, 1997, p. 211-220.

GLÜCK, Eugen, „Lucian Blaga – Dosarul de la Universitatea din Viena”, în *Manuscriptum*, XVIII, 1987, nr. 1, p. 142-152.

HEPPNER, Harald, „Die Universität Graz und die Rumänischen Länder”, în *Revue Roumaine d’histoire*, Bucarest, 35, 1996, no. 3-4, p. 213-217.

IANCU, Carol, „Le grand rabbin Alexandre Safran et le sauvetage des Juifs de Roumanie pendant la Shoah”, *Revue des études juives*, 167, nr. 1-2, 2008, p. 209-244.

IDEM, „Les combats d’Alexandre Safran avant son expulsion de Roumanie”, în *Tsafon*, nr. 64, 2012, p. 51-86.

JAKÓ, Zsigmond, „Négy évszázad a művelődés szolgálatában”, în *Korunk*, XL, nr. 7-8, 1979, p. 545-555.

JOHNS, Karl, „Josef Strzygowski (1862–1941)”, în *Journal of Art Historiography*, nr. 1, 2009, p. 1-38.

JORA, Lucian, „Considerations regarding ‘Ethnic Culturalism’ in the Interwar Romanian Cultural Diplomacy”, în *Political Science & International Relations*, vol. XXII, nr. 1, București, 2025, p. 85-95.

- KARADY, Victor, „La migration internationale d’étudiants en Europe, 1890-1940”, *Actes de la Recherche en Sciences Sociales*, no.145/2002, p.47-60;

- KARADY, Victor, „Les logiques des échanges inégaux. Contraintes et stratégies à l’œuvre dans les migrations d’étudiants en Europe avant les années 1930”, în Hartmut Rüdiger Peter und Natalia Tikhonov (hrsg.), *Universitäten als Brücken in Europa. Studien zur Geschichte der studentischen Migration*, Frankfurt am Main-Berlin-Bern etc, Peter Lang Verlag, 2003, p.17-33;

- KARADY, Victor, „Student Mobility and Western Universities: Pattern of Unequal Exchange in the European Academic Market, 1880-1939”, în Ch. Charle, Jürgen Schriewer, Peter Wagner (eds), *Transnational Intellectual Networks. Forms of Academic Knowledge and the Search for Cultural Identities*, Frankfurt/New York, Capus Verlag, 2005, p.361-399.

KARÁDY, Viktor, „Egyetemi világváros a század végén: A bécsi diákság és a közép-európai felsőoktatás nemzetközi piaca (1800-1900)”, în Karády Viktor, *Zsidóság és társadalmi egyenlőtlenségek (1867-1945)*, Budapest, Edit. Replika kör, 2000, p. 283-308.

KOROTIN, Ilse, STUPNICKI, Nastasja, „Scarlatescu, Alice,” în *Biografien bedeutender österreichischer Wissenschaftlerinnen – „Die Neugier treibt mich, Fragen zu stellen”*, Wien-Köln-Weimar, Edit. Böhlau, 2018, p. 742-743.

MADERTHANER, Wolfgang, „Utopian Perspectives and Political Restraint: The Austrian Revolution in the Context of Central European Conflicts”, în Peter Berger, Günter Bischof,

Fritz Plasser (Eds.), *From Empire to Republic: Post-World War I Austria*, Innsbruck, Innsbruck University Press, 2010, p. 52-66.

MAIORESCU, Titu, „În contra direcției de astăzi în cultura română”, în vol. *Critice*, I, ediție îngrijită și prefăcută de Paul Georgescu, București, Editura pentru Literatură, 1967, p. 147-184.

MARJANUCZ, László, „A kolozsvári egyetem Szegeden”, în *Tiszataj*, Universitatea din Szeged, martie 2008, p. 77-83.

MATTHEWS, M. Alice, „Chronicle of International Events.”, în *The American Journal of International Law*, 15, nr. 2, 1921, p. 273-288.

MÂNDRUȚ, Stelian, „Constantin Giurescu, bursier la Universitatea din Viena(1903-1906)”, în vol. *Timul istoriei*, II, București, 1998, p. 24-37.

IDEM, „Virgil Vătășianu and the University Library in Cluj”, în *Philobiblon*, X-XI, 2005, p. 423-441.

IDEM, „Date privind doctoratul lui Constantin Moisil la Universitatea din Viena (1870)”, în *Revista Bistriței*, VIII, 1994, p. 167-171.

IDEM, „Die rumänische Intelligenz und die Wiener Universität, 1867-1918. Allgemeine Betrachtungen”, în *Revue Roumaine d'Histoire*, 34, 1995, nr. 1-2, p. 97-107.

IDEM, „Rolul politehnicii din Viena în formarea intelectualității tehnice românești (1867-1918)”, în *Xenopoliana*, Iași, IV, 1996, nr.1-4, p. 156-162.

IDEM, „Studenți din România, Transilvania și Bucovina la Universitatea Tehnică din Viena (1867-1918)”, în *Anuarul Institutului de cercetări socio-umane Gh. Șincai*, Târgu Mureș, 1, 1998, p. 58-78.

- IDEM, „Rumänische Studenten aus Siebenbürgen an Universitäten Österreich-Ungarns und Deutschlands. 1897-1898”, *Ungarn Jahrbuch*, München, 20, 1992, p.171-180.

MILCA, Mihai, „Ștefan Zeletin și ideologia modernizării periferice”, în *Revista de Filosofie*, LXII, nr. 1-2, 2015, p. 45-60.

NAGY, Zsolt, „The Race for Revision and Recognition: Interwar Hungarian Cultural Diplomacy in Context”, în *Contemporary European History*, Nr. 30/2, 2021, p. 231-247.

NASTASĂ, Lucian „Ce înseamnă în România a fi profesor universitar? Despre valențele elitei universitare locale”, în *Un centenar și mai multe teme pentru acasa. Ce au învățat și*

ce nu au învățat românii din ultimul secol de istorie, ed. Adrian Cioroianu, Iași, Edit. Polirom, 2018, p. 235-256.

IDEM, „«Datoria vieții noastre». Context istoric și semnificație la Vasile Pârvan”, în vol. *Datoria: perspectivă multidisciplinară*, coord. Ana Bazac, București, Edit. Academiei Române, 2012, p. 109-124.

IDEM, „Die Unmöglichkeit des Andersseins. Überlegungen zum universitären Antisemitismus in Rumänien 1920-1940”, în *Jahrbuch für Universitätsgeschichte*, Band 4, hrsg. Marie-Luise Bott, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2001, p. 6-67.

IDEM, „Frontierele spirituale și avatarurile Marii Uniri. Publicul studentesc basarabeian în universitățile românești”, în *Intelectualii. Ideologii și destin politic*, coord. Cornel Sigmirean, Târgu Mureș, Edit. Arhipelag XXI, 2015, p. 183-230.

IDEM, „Instituțiile academice și formarea elitelor moderne din spațiul românesc”, în *Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane Gheorghe Șincai*, Târgu-Mureș, I, 1998, p. 47-56.

IDEM, „The education of Romanian university professors in Western universities”, în *Historical Social Research*, 33(2), 2008, p. 221-231.

IDEM, „Universitate și elite în România pre-comunistă”, în *Romania, Israel, France: Jewish Trails. Volume in Honor of Professor Carol Iancu*, ed. Danielle Delmaire, Lucian Zeev Herscovici și Felicia Waldman, București, Edit. Universității din București, 2014, p. 267-296.

IDEM, „Universitatea românească pre-comunistă și naționalizarea culturii”, în *A történetirő elhivatottsága. Emlékkönyv Szabó Miklós születésének 80. évfordulójára*, ed. Pál-Antal Sándor, Cornel Sigmirean și Simon Zsolt, Marosvásárhely, Edit. Mentor Kiadó, 2012, p. 176-199.

IDEM, „Das Europa-Bild der im Ausland studierenden rumänischen Jugend (1860-1918)”, în H. Heppner (Hg.), *Die Rumänen und Europa vom Mittelalter bis zur Gegenwart*, Wien-Köln-Weimar, Edit. Böhlau Verlag, 1997, p. 215-131.

IDEM, „Der deutsche Bildungsraum und das Entstehen rumänischer intellektueller Eliten (1864-1944)”, în *Danubiana Carpathica. Jahrbuch für Geschichte und Kultur in den*

deutschen Siedlungsgebieten Südosteuropas, München, Edit. Oldenbourg Verlag, Band 1 (48), 2007, p. 275-288.

IDEM, „Le rôle des études à l'étranger dans la carrière des professeurs d'université roumains (1878-1944)”, în vol. *L'enseignement des Elites en Europe Centrale (19-20e siècles)*, sous la direction de Victor Karady et Mariusz Kulczykowski, Cracovie, Université Jagellonne, 1999, p. 149-158.

IDEM, „Români în «peregrinatio academica». Câteva repere asupra logicii migrației studentești și a transferurilor culturale în epoca pre-comunistă”, în vol. *Intelectualii și societatea modernă. Repere central-europene*, ed. Cornel Sigmirean, Târgu Mureș, Universitatea „Petru Maior”, 2007, p. 85-132.

IDEM, „The Education of Romanian University Professors in Western Universities”, în vol. *Elite Formation in the Other Europe (19th-20th Century)*, ed. Victor Karady, Köln, Center for Historical Social Research, 2008, p. 221-231. (Număr special din “Historical Social Research”, vol.33, 2008, no.2);

NICOARĂ, Alexandru, „Nichifor Crainic – infatigabilul apologet”, în *Teologie și viață*, nr. 1-4, 2019, p. 62-76.

NICOARĂ, Mihai Teodor, „Universitatea din Cluj și relațiile interuniversitare cu universitățile și institutele academice din Europa (1919–1940)”, *Revista Bistriței*, XXXIII (2019), p. 156-159.

NICOLAESCU, Alexandru, „The Union of Transylvania with Romania in the Discourse to the Central Press of the First Interwar Decade (1919-1929)”, în *Transylvanian Review*, Vol. XXIX, Nr. 1, Primăvara 2020, p. 32-48.

NISTOR, Ionuț, HARIUC, Marian, „Akademische Mobilität. Rumänische Studierende an deutschen und österreichischen Universitäten”, în *Transylvanian Review*, vol. XXXI, nr. 3, Autumn 2022, p. 76-90.

OPRIȘ, Ioan, „Coriolan Petranu (1893-1945) – Primul muzeograf profesionist din Transilvania”, în Goman, Ioan, Sipos, Sorin, Moisa, Gabriel (redactori), *Crișia, LI, 2021. Supliment. Vocație și devotament profesional: studii în onoarea lui Aurel Chiriac*, nr. 51, Oradea, Muzeul Țării Crișurilor, 2021, p. 509-521.

PAPACOSTEA, Șerban, „Bizantinologia românească în secolul XX”, în *Studii și materiale de istorie medie*, vol. XII, 1978, p. 25-27.

PAPPU, Mihaela, „Lucian Blaga și corespondenții săi germani. Cercul elvețian (I)”, în *Revista de Istorie și Teorie Literară*, nr. 1-4, București, 2014, p. 77-110.

PETRESCU, Radu I., „Începuturile psihanalizei în România”, în *Revista de Psihologie*, tomul XXX, nr. 2, 1984, p. 129-131.

PETROVICI, Ion, „Menirea Universităților”, în *Minerva*, Iași, II/1928, nr. 2, p. 20-37.

PLATON, Mircea, „Mircea Vulcănescu și sociologia gustiană interbelică”, în *Convorbiri literare*, an 150, nr. 7, iulie 2016, p. 147-151.

POP, Cătălin-Daniel, „Evoluția legislativă și istoria studiilor doctorale din România între 1898 și 1995”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Iurisprudentia*, nr. 64, 3/2019, p. 81-121.

POPA, Anișoara, „Cultural Dimension of International Relations During Interwar Period: International Institute for Intellectual Cooperation and the Scientific Study of International Relations”, în *Acta Universitatis Danubius. Relationes Internationales*, 7, nr. 2/2014, p. 135-145.

PUȘCARIU, Sextil, „Raportul Rectorului Sextil Pușcarii despre activitatea Universității din Cluj dela înființarea ei, cetit cu ocazia ședinței inaugurale din 10 octomvrie 1920”, în *Anuarul Universității din Cluj*, Anul I, 1919-1920, Cluj, 1921, p. 1-20.

PUȘCAȘ, Vasile; SĂLĂGEAN, Marcela, „Le développement et la modernisation de l'Université de Cluj (1919-1945)”, *Transylvanian Review*, vol. XVIII, nr. 4 (2009), p. 46-61.

RADOS, Leonidas, *Studenți și profesori ai Universității din Iași la studii în străinătate (deceniul șapte al secolului XIX, I-II*, în „*Historia Universitatis Iassiensis*”, I, 2010, p. 37-112.

RAMPLEY, Matthew, „The Strzygowski School of Cluj: An Episode in Interwar Romanian Cultural Politics”, *Journal of Art Historiography*, nr. 8, 2013, p. 1-21.

ROSTÁS, Zoltán, „The Monographic Sociology of Dimitrie Gusti.” în *Eastern European Countryside*, nr. 26, 2020, p. 33-60.

- ROTH, Paul Walther, „Siebenbürgisch-sächsische Studenten an der Universität Graz, 1919-1939”, *Siebenbürgische Familienforschung*, Wien, XII, 1995, p.60-65.
- SELEJAN, Ana, „Lucian Blaga în zodia ne-așezării”, în *Caietele Blaga*, nr. 39, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2019, p. 59-67.
- SIUPIUR, Elena, *Les intellectuels roumains du XIXe siècle et la réorganisation de la classe politique et du système institutionnel*, în „Revue Roumaine d’Histoire”, XXXIV, 1995, no. 1-2, p. 75-96.
- IDEM, Elena, “Die Intellektuellen aus Rumänien und den Südosteuropäischen Ländern in den deutschen Universitäten (19. Jahrhundert)”, *Revue des études sud-est européennes*, București, 33, 1995, no. 1-2, p.83-100; no. 3-4, p.251-265.
- IDEM, Elena, „Die Deutschen Universitäten und die Bildung der Intelligenz in Rumänien und den Ländern Südosteuropas im 19. Jahrhundert”, *New Europe College Yearbook 1994-1995*, Bucarest, Edit. Humanitas, 1998, p.213-246.
- STAN, Ana-Maria, *De la separatism regional la centralizare: două proiecte legislative ale universităților clujeni privind reforma învățământului superior românesc după 1918*, în „Plural”, Vol. 9, no. 1, 2021, p. 141-144.
- STAROBINSKI-SAFRAN, Esther, „Aperçu de l’itinéraire intellectuel du grand rabbin Alexandre Safran”, *Revue des études juives*, 167, nr. 1-2, 2008, p. 187-208.
- STERN, Marcela, *Die im Zeitraum vom 1897 bis 1918 an der Universität Wien promovierten Frauen aus dem Gebiet des heutigen Rumänien*, în „Revue Roumaine d’Histoire”, XXXV, 1996, no.3-4, p. 219-228.
- SZABADOS, György, „Báthory István egyetemalapításáról”, în *Acta Historica*, nr. 127, Szeged, 2007, p. 85-97.
- ȚOCA, Vlad, „Old Romanian Art in Virgil Vătășianu’s Works Between the Two World Wars and His Choice of Method”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Historia Artium*, vol. 57, nr. 1, 2012, p. 113-124.
- IDEM, „Romanian Art Historiography in the Interwar Period. Between the Search for Scholarship and Commitment to a Cause”, în *Artium Quaestiones*, XXX, 2019, p. 93-122.
- ȚURCANU, Georgeta, „Etnomuzeologul Ion Chelcea – cercetător, publicist, fondator al Muzeului Etnografic al Moldovei din Iași”, în *Acta Moldaviae Meridionalis*, Vaslui, XV-XX, 1998, p. 215-222.

VIȚALARU, Adrian, „Un consul al României în Polonia interbelică: George-Traian Gallin”, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Istorie*, tom 70, 2024, p. 37-52.

VON HUMBOLDT, Wilhelm, „Theorie der Bildung des Menschen”, reprodus în Gerhard Lauer (ed.), *Schriften zur Bildung*, Stuttgart, Edit. Reclam, 2017, p. 5-12.

IDEM, „Über die innere und äußere Organisation der höheren wissenschaftlichen Anstalten in Berlin (1809–1810)”, în Engelbert Habekost (ed.), *Gründungstexte*, Berlin, Humboldt-Universität zu Berlin, Forschungsabteilung, 2010, p. 229-241.

Presă

***, „Die Wahrheit über die Tragödie Trajan Grosavescus”, în *Das Nebelhorn*, nr. 18, 15 septembrie 1927, p. 6-7.

FAßMANN, Heinz, „Geography in Austria”, în *Belgeo: Revue belge de géographie*, ediție specială 30th International Geographical Congress, nr. 1/2004, p. 17-34.

Bibliografie online

Academia Română, *Membrii Academiei Române din 1866 până în prezent. Membri de onoare din străinătate*, document online, disponibil pe site-ul Academiei Române (https://acad.ro/membri_ar/doc/MembriiStrainatateTotal.pdf) (ultima accesare: 13.01.2026).

ANDERSON, Robert, „Aristocratic Values and Elite Education in Britain and France”, în Didier Lancien și Monique de Saint-Martin (eds.), *Anciennes Et Nouvelles Aristocraties*, Éditions de la Maison des sciences de l’homme, 2007, <https://doi.org/10.4000/books.editionsmsh.10028> (ultima accesare: 13.10.2025).

Gemeinsame Normdatei (GND), Scarlates, Alice, GND-Nr. 1228633460, fișă de autoritate a Deutsche Nationalbibliothek, accesată prin interfața Explore GND, <https://d-nb.info/gnd/1228633460> (ultima accesare: 15.12.2025).

Ministerul Afacerilor Externe al României, *Ambasada României în Republica Austria – Istoric*, disponibil online: <https://viena.mae.ro/node/221> (ultima accesare: 21.01.2026).

Öffentliche Vorlesungen an der k. k. Universität zu Wien. Winter-Semester 1917/1918, Viena, Universitatea din Viena, 1917, p. 41, disponibil online: https://goobi-viewer.univie.ac.at/viewer/fulltext/AC16838161_1917000002/41/ (ultima accesare: 28.12.2025).

Wienbibliothek Digital, colecția „Weltkrieg: Zeitungsausschnittsammlung 1914-1918”, articolele privind Kriegsspital Kaasgraben, <https://www.digital.wienbibliothek.at/search/quick?query=Kriegsspital+Kaasgraben> (ultima accesare: 22.12.2025).

Wiener Stadt- und Landesarchiv (WStLA), *Historische Meldeunterlagen*, indicație arhivistică preluată din fișa Gemeinsame Normdatei (GND), Scarlates, Alice, GND-Nr. 1228633460, fișă de autoritate a Deutsche Nationalbibliothek, accesată prin interfața Explore GND, <https://d-nb.info/gnd/1228633460> (ultima accesare: 15.12.2025).